

De hoge plafonds van de oude drukkerij lenen zich uitstekend voor monumentale kunstwerken. © SASKIA VANDERSTICHELE

De essentie

- › Voor het eerst zet de drukke van de Nationale Bank haar deuren open voor het publiek. Het modernistische gebouw de komende vier dagen het meeting point van het 15de Brussels Gallery Weekend.
- › Er zijn tentoonstellingen, debatten en ontmoetingsmomenten met kunstenaars en galeriehouders.
- › De organisatie Pali Pali gaat de drukkerij concerten organiseren en verhuurt de kantoren op de bovenverdiepingen als kunstenaarsresidentie.
- › Na de tijdelijke culturele sq komt er een gemengd project met woningen en kantoren

Oude gelddrukkerij herleeft als kunsthall

Het **Brussels Gallery Weekend** neemt voor zijn verjaardagseditie zijn intrek in de voormalige drukkerij van de Nationale Bank. Voor het eerst in zeventig jaar gaan de deuren open voor het publiek. 'Het is formidabel om te zien hoe de kunstenaars het gebouw voor hen laten werken.'

THOMAS PEETERS

Onze hoofdstad beweegt de komende dagen op het ritme van de hedendaagse kunst. Net geen vijftig galeries vormen het parcours van het 15de Brussels Gallery Weekend. De meeste presenteren nieuwe tentoonstellingen. Zoals elk jaar is er ook een programma met expo's, artist talks en workshops over nieuwe ontwikkelingen in de kunst op een bijzondere locatie in het centrum van Brussel. Het Vanderborcht-gebouw achter het Muntplein was lang de vaste stek van het netwerkgedeelte van de kunstvierdaagse. Vorig jaar diende een voormalige buskruitfabriek in de Anneessenswijk als ontmoetingsplek. Voor de huidige editie werd gezocht naar een locatie die beter verbonden is met de bovenstad, waar de meeste deelnemende galeries liggen.

De organiserende vzw kwam uit bij de drukkerij van de Nationale Bank, gelegen tegenover de hoofdzetel van de bank in de de Berlaimontlaan. Tussen 1952 en 2020 drukte de Nationale Bank ons geld in dit modernistische gebouw van architect Marcel Van Goethem. Vorig jaar werd het voor 19,75 miljoen verkocht aan 3D Real Estate. Samen met Burco Europe wil de projectontwikkelaar van de ondernemersfamilies Donck en Desimpel tegen 2025 in het gebouw een gemengd project realiseren waar werken, wonen en ontspannen samengaan. De architecten Paul Robbrecht, Bas Smets en het bureau DDS+ zijn daarvoor

Het gebouw is een labyrint, overduidelijk gemaakt met de bedoeling dat niemand gemakkelijk binnen of buiten kan.

Sybille du Roy
Directrice
Brussels
Art Gallery

aangesteld. In afwachting van de renovatie krijgen kunstenaars de sleutels van wat ooit een van de best beveiligde gebouwen van ons land was. Personeelsleden raakten er alleen in na een zeer strikte veiligheidsprocedure met oogherkenning.

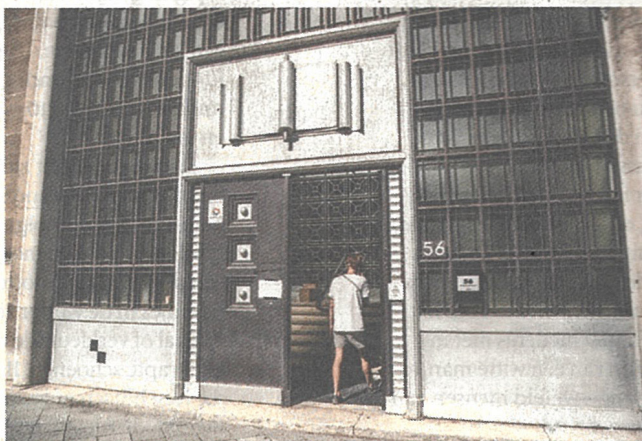
Het Brussels Gallery Weekend is er niet de enige 'squatter' uit de culturele wereld. De Brusselse organisatie Pali Pali, in de hoofdstad bekend van de tijdelijke ontwikkeling van See U en het Pacheco Instituut als culturele ontmoetingsplaatsen, heeft een overeenkomst met de eigenaars om het 20.000 vierkante meter grote gebouw tot september volgend jaar te gebruiken voor culturele activiteiten. Sinds juni worden zo'n dertig oude kantoren op de bovenetages verhuurd als artiestenresidentie. Pali Pali wil in de drukkerij ook concerten organiseren en de locatie openstellen voor filmcrews. Binnenkort beginnen opnames voor een film over de oud-Deutsche Bank-directeur Alfred Herrhausen.

Trappen en buizen

Maar de aftrap van de culturele wedergeboorte van het gebouw voor het brede publiek wordt gegeven door de kunstenaars en galeriehouders van het Brussels Gallery Weekend. Voor directrice Sybille du Roy gaat een droom in vervulling. 'Zo'n monumentaal gebouw, en bijna niemand die het tot nu toe aan de binnenkant zag', zegt ze trots, terwijl ze ons aan de stalen voordeur opwacht. Binnen leidt een smalle gang ons naar de drukkerijzaal op de benedenverdieping. Alle drukpersen zijn weg, alleen de sporen van hun gietijzeren voeten

Maud Salembier en Sybille du Roy. © SASKIA VANDERSTICHELE

Tussen 1952 en 2020 drukte de Nationale Bank ons geld in dit modernistische gebouw. © SASKIA VANDERSTICHELE

bleven op de industriële vloer achter. De afgeschermd glasramen laten weinig licht vallen op de wirwar aan trappen en buizen, waar weinig wanden of muren zijn om kunst aan op te hangen.

Een droomlocatie, maar geen gemakkelijk gebouw om in te richten, zegt du Roy. 'Het is een labyrint, duidelijk gebouwd met de bedoeling dat niemand gemakkelijk binnen of buiten kan. Er zijn veel kleine hoekjes en deuren die meteen dichtvallen.

Er is maar een publiekstoegang en slechts een lift naar de etage met de drukkerij. Die is erg klein, wellicht om de aandacht niet te trekken. Het gedrukte geld moest erin om het langs de achterkant van het gebouw naar buiten te rijden.'

Daardoor was het complex om de kunstwerken het gebouw in te krijgen. Maar het is gelukt. In de centrale ruimte is de opbouw van de tentoonstelling 'Generation Brussels' bezig. Twaalf jonge kunstenaars uit Brussel werken rond het thema zorg. Sommige werken zijn opgesteld in de bankkluisen. Niemand van de jonge talenten heeft een galerie. Wie iets wil kopen, doet dat rechtstreeks bij de kunstenaar. Curator Maud Salembier klimt met ons de trap op met het beste zaalzicht. 'Ik heb al op veel speciale plekken met kunstenaars gewerkt', zegt ze, 'maar dit had ik nog nooit gezien. Het is niet bepaald een 'white cube', hé. Dat maakt het uitdagend. Het is formidabel om te zien hoe de kunstenaars het gebouw voor hen laten werken. We hadden geen afgelijnd plan voor de opstelling van de werken. Maar de meeste artiesten volgen automatisch de sporen van de drukpersen. Le sol compose déjà l'espace.'

Toekomst en verleden

De hoge plafonds lenen zich uitstekend voor monumentale kunstwerken. Dat is precies wat de deelnemende galleries van de expositie 'Sculpture Factory' zochten. Hun ruimtes zijn vaak te klein om het nieuwe publiek dat het galerieweekend lokt, te imponeren. In deze hoogbouw kunnen ze zich wel laten gaan. De 13 deelnemende galleries van de expo tonen grote sculpturen zonder dat de beeldhouwwerken of installaties verdrinken in het industriële decor. Twee vrouwelijke kunstenaars laten een tien meter lang tapijt over de wand en het plafond krullen. De ruimte doorklieven is ook wat een metershoge totem uit gerecycleerd materiaal van de Congolese kunstenaar Jean Katambayi Mukendi doet.

Galerie Michel Rein koos met een neontekst van Enrique Ramirez voor een subtiel werk tussen het grove geslacht. 'De toekomst blijft zich herhalen, onlosmakelijk verbonden met het verleden', staat er verstaald uit het Frans. Is het een verwijzing naar de historie van het gebouw? Ooit werd hier geld gedrukt, nu is er iets van onschatbare waarde te zien dat moeilijk in geld is uit te drukken. Galerist Patrick Van Bellingen: 'Misschien bedoelt Enrique dat wel, ja. Hij beschouwt het leven als een cirkel. Komen toekomst en verleden niet mooi samen op deze plek?'

Brussels Gallery Weekend,

van vandaag tot zondag in de drukkerij van de Nationale Bank en 47 galleries. brusselsgalleryweekend.com